

REFERAT Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 d. 06-04-2022

Mødedato Onsdag d. 06. april 2022 kl. 12:30

Mødested Mødelokale K, Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	5
Beslutning - Prioritering af forslag til Budget 2023.....	7
Udmøntning af klimabudget 2022 - fortsat drøftelse.....	10
Godkendelse: Klimapuljen 2022 fastlæggelse af rammer.....	14
Beslutning: Lokale klimahandlingsplaner version 2.0.....	17
Godkender: Klimakriterier til udbud af anlægs- og reoveringsopgaver.....	21
Godkendelse og drøftelse - Borgerinddragelse i regionalt regi.....	24
Godkendelse – Besigtigelsesture i 2022, udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling.....	27
Beslutning - Ansøgning om råstofindvinding ved Tisted, Mariagerfjord Kommune.....	30
Orientering - Opstart redegørelse om revision af Råstofplan 2020.....	33
Orientering - Status for arbejdet med klager over støvgener i Øster Uttrup.....	36
Orientering.....	40
Eventuelt.....	42
Underskrift af mødeprotokol.....	44

Punkt 1: Deltagere

1

Deltagere

Udvalgsmedlemmer

Lauge Larsen (formand)
Jess V. Laursen (næstformand)
Helena Palsgaard
Peter Larsen
Tage Leegaard
Jens-Henrik Kirk
Jørgen Rørbæk Henriksen
Ole Stavad
Susanne Flydtkjær

Administrative deltagere

Regional Udviklingsdirektør Henning Steffen Christensen
Kontorchef Kenn Bloch Mortensen
Kontorchef Charlotte Heldorf Rønn
Viekontorchef Karin Bruhn Termannsen (udvalgssekretær)

Afbud

Ad hoc

HR-ansvarlig Kontorchef, Mads Nibe, Nyt Aalborg Universitetshospital
Formand for Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati Marianne Mulle Jensen
Næstformand for Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati Jess V. Laursen
Sekretariatschef Jørgen Krogh
Klimamedarbejder Thomas Rosengren
Ph.d. Geolog Rikke Ellemann-Biltoft

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

2 Godkendelse af dagsorden

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte dagsorden.

Punkt 3: Beslutning - Prioritering af forslag til Budget 2023

2021-055220

Bilag

Drejebog Budget 2023 - FU 070222

Notat - Forslag 2 til budget 2023 - jordforurening råstoffer og klima

3

Beslutning - Prioritering af forslag til Budget 2023

Resumé

I henhold til procesplanen for Budget 2023 har de politiske udvalg mulighed for at komme med op til 3 konkrete forslag til budgettet for 2023.

På mødet den 3. marts 2022 besluttede udvalget, at forslagene, der er inddelt i hovedområderne; jordforurening, råstoffer og klima, skulle uddybes yderligere med henblik på en politisk prioritering i udvalget.

Administrationen vil på mødet i udvalget fremlægge de beskrevne forslag til budget 2023.

Administrationen indstiller, at udvalget træffer beslutning om ønsker til 3 prioriterede konkrete forslag til budget 2023 og sender sine forslag og overvejelser til Forretningsudvalget.

Sagsfremstilling

I henhold til proces- og tidsplan for Budget 2023 drøfter de politiske udvalg i marts måned udsigterne for det kommende års budget (se vedlagte drejebog for budget 2023 - bilag 1).

Udvalget indledte drøftelsen på mødet den 3. marts 2022 og besluttede at fortsætte drøftelsen på baggrund af en uddybning af det indholdsmæssige i de fremlagte forslag til budget 2023. Beskrivelsen af forslag vedrørende hovedområderne jordforurening, råstoffer og klima fremgår af bilag 2.

På mødet vil administrationen give en kort præsentation af forslagene til budget 2023. Udgangspunktet for administrationens oplæg vil fortsat være budgettet for 2022 og de udfordringer, der er beskrevet i stafetten fra det tidligere udvalg.

På baggrund af det administrative oplæg har udvalget mulighed for at skitsere og indstille op til 3 forslag til Forretningsudvalget, som udvalget ønsker skal indgå i den videre budgetproces for 2023.

Forslag vil indgå i Forretningsudvalgets drøftelse af de samlede indmeldte forventninger til Budget 2023, der foregår den 19. april 2022. Forretningsudvalget beslutter, hvilke forslag, der skal arbejdes videre med i budgetlægningen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. Beslutter udvalgets ønsker til 3 prioriterede konkrete forslag til budget 2023 til behandling i Forretningsudvalget den 19. april.

Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 03-03-2022

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling den 3. marts 2022:

Direktør for Patientforløb og Økonomi Eva Sejersdal Knudsen og Økonomichef Rune Vinther Herslund indledte punktet og orienterede om status for 2022, forventningerne til budget 2023 samt den interne budgetproces.

Regional Udviklingsdirektør Henning Steffen Christensen supplerede med konkrete forslag til prioriteringer for 2023.

1. Udvalget tog orienteringen til efterretning
2. Udvalget besluttede, at forslagene som var inddelt i 3 hovedområder; Jordforurening, Råstoffer og Klima, skal uddybes yderligere, med henblik på en prioritering på det kommende udvalgs møde.

Referat

Udvalget besluttede at godkende de i bilag 2 beskrevne forslag til budgetbrikker til Forretningsudvalget, med en understregning af, at brikken om biodiversitet er et muligt EU-projekt, og finansieringen derfor betinget. Budgetbrikkerne konkretiseres yderligere på kommende møder.

Administrationen vil endvidere på et kommende møde fremlægge forslag til metoder til gennemførelse af klimascreening af Regionens aktiviteter. Dette kan evt. danne grundlag for en ny budgetbrik.

Bilag

1. Drejebog Budget 2023 - FU 070222
2. Notat - Forslag 2 til budget 2023 - jordforurening råstoffer og klima

Punkt 4: Udmøntning af klimabudget 2022 - fortsat drøftelse

2022-007056

Bilag

bilag 1 udmøntning af budget 2022

4

Udmøntning af klimabudget 2022 - fortsat drøftelse

Resumé

Forretningsudvalget har sendt denne sag retur til genbehandling i udvalget for Klimamiljø og bæredygtig udvikling. Administrationen fremlægger hermed et tilrettet og uddybende forslag til udmøntning af de 10,4 mio. kr. som Regionsrådet med budget 2022 har afsat til klima og grøn omstilling.

Administrationen foreslår, at udvalget overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet indstiller at godkende forslaget om udmøntning af klimabudgettet for 2022 som beskrevet nedenfor og i bilaget.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har med budgettet for 2022 afsat 10.372.501 kr. til arbejdet med klima og grøn omstilling. Administrationen foreslår midlerne disponeret så de understøtter og videreudvikler de strategiske satsninger som Regionsrådet tidligere har vedtaget og igangsat. Forslag til udmøntning fremgår af vedlagte bilag 1.

Klimapuljen

Det foreslås igen i år at afsætte midler til en intern klimapulje som regionens virksomheder kan søge til projekter der understøtter den grønne omstilling. Puljen retter sig både mod kendt teknologi og metoder, såvel som mod innovative projekter, der anviser nye veje. Det afgørende er at projekterne giver tydelige CO2-reduktioner. Administrationen annonceres puljen efter politisk beslutning i Regionsrådet i foråret 2022 med ansøgningsfrist i efteråret. Herefter vil ansøgningerne blive behandlet i udvalgt for Klimamiljø og bæredygtig udvikling med henblik på tilsagn. Puljen foreslås hævet med 1 mio. kr. fra 3,5 til 4,5 mio. i overensstemmelse med budgetforliget i efteråret 2021.

Klimaregnskab

Siden Region Nordjylland blev KlimaRegion i 2010 er der hvert år blevet udarbejdet et CO2-regnskab. Klimaregnskabet gør det muligt år for år at følge udviklingen i regionens klimaaftryk, og dermed få en indikation af udfordringer og effekten af klimaindsatsen. Klimaregnskabet beregnes på baggrund af forbrug af el, vand, varme, brændsler, produkter og serviceydelser. Klimaregnskabet for 2021 vil blive udarbejdet i første halvår af 2022 på samme måde som foregående år. Der afsættes 400.000 kr. til dette formål.

Det forringe politiske udvalg igangsatte i 2021 et arbejde med et *roadmap* (vejviser) for klimaindsatserne frem til 2030. For at afslutte dette arbejde og få resultatet integreret med de lokale klimahandlingsplaner samt klimaregnskabet foreslås afsat 100.000 kr.

Energiledelse

Det er tidligere besluttet, at indkøbe et system til energiledelse og styring af Regionens bygninger. Det blev i efteråret 2021 aftalt at Anlæg og ejendomme ansatte en medarbejder til at få systemet implementeret og udvikle videre på systemet. Det aftales samtidig, at afsætte 150.000 kr. i klimabudgettet til at dække den årlige udgift

til licens af det indkøbte system, idet data fra systemet benyttes ind i klimaregnskabet. Opgaven løses i øvrigt i et samarbejde med Anlæg og ejendomme.

Lokale klimahandlingsplaner

Lokale klimahandlingsplaner er et værktøj der skal bidrage til den grønne omstilling af Region Nordjylland som virksomhed. Tanken med de lokale klimahandlingsplaner er, at flytte ansvar og opmærksomhed på grøn omstilling tæt på den daglige opgaveløsning i Regionens virksomhederne og institutioner. De lokale klimahandlingsplaner er grundsten i klimaarbejdet og supplerer de øvrige tværgående indsatser for grøn omstilling.

Til aktiviteter der understøtter virksomhedernes arbejde med anden generation af de lokale klimahandlingsplaner, afsættes der 750.000 kr. I beløbet indgår den stilling som Regionsrådet sidste år oprettede til at understøtte virksomhedernes arbejde med lokale klimahandlingsplaner. Resten anvendes til understøttende aktiviteter, fx kurser for ansatte, omlægning af arbejdsgange, beregning af afdelingens forbrug af CO₂-udledende materialer.

Affaldsindsatsen

Regionsrådet vedtog i efteråret 2021 en ny affaldsstrategi samt en handlingsplan for implementering af strategien. Det foreslås afsat 900.000 kr. til at understøtte affaldsstrategien. Med afsæt i en anbefaling fra strategiens handlingsplan foreslås ansættelse af en medarbejder til at arbejde med affald på tværs af virksomhederne (600.000 kr.). Dette skal sikre fokus på implementering af strategien samt vidensdeling på tværs af organisationen. Til øvrige understøttende aktiviteter, herunder små pilotprojekter, afsættes 300.000 kr.

Grønne indkøb og udbud

Arbejdet med grønne indkøb har hidtil haft størst fokus på de udbud som køres gennem Regionens afdeling for Strategisk Indkøb, men i 2022 vil arbejdet supplerende sætte fokus på at inkludere medicinområdet, som kører gennem Sygehusapoteket og Amgro (Regionernes fælles indkøbsfunktion på medicinområdet), samt indkøb indenfor byggeri og anlæg, da disse områder har væsentlige CO₂ udledninger. Det foreslås afsat 200.000 kr. til at gennemføre understøttende aktiviteter, der kan styrke de grønne indkøb og udbud.

Events mv.

På baggrund af en henvendelse fra Hjørring Kommune blev det i 2021 besluttet at give et tilskud på 250.000 kr. til gennemførelse af Naturmøde 2022. En tilsvarende forespørgsel må forventes at komme i år. Derfor foreslås reserveret 250.000 kr. til Naturmødet 2023. Ud over Naturmødet foregår der andre interessante aktiviteter, fx Klimafolkemødet i Middelfart, der er gode platforme til at formidle de indsatser Region Nordjylland arbejder med, og til at løfte de tilknyttede problemstillinger til drøftelser blandt befolkning og politikere. Der foreslås derfor afsat 200.000 kr. til denne type af aktiviteter.

Reserve

Med den foreslåede udmøntning af budgettet er der 2,3 mio. kr. som ikke er disponeret, hvilket er 800.000 kr. mere end i det forslag som behandlede på forrige møde. Erfaringsmæssigt opstår der i løbet af året udgifter og aktiviteter, som ikke var forudset fra årets start. Det anbefales derfor, at beløbet anvendes til sådanne formål.

Økonomi

I Region Nordjyllands budget for 2022 er der afsat 10.372.501 kroner til Klima og Grøn omstilling hvilket er en forhøjelse i forhold til 2021 med 1.831.501 kroner.

Udmøntning af midlerne under de dele af budgettet der vedrører *klimapuljen* og *Events (Naturmødet)* vil først ske efter konkret politisk behandling på baggrund af indstilling fra administrationen. De øvrige aktiviteter og midler bemyndiges administrationen til at udmønte ud fra de bemærkninger, som fremgår af bilaget.

Kommunikation og dialog

Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 03-03-2022

Kontorchef Charlotte Heldorf Rønn indledte punktet og fremlagde forslag til udmøntning af budgettet for 2022.

1. Udvalget drøftede forslagene og godkendte fordelingen af midler på centrale initiativer.
2. Det blev besluttet, at administrationen, inden sommerferien 2022, skal fremsende et forslag til disponering af de resterende 1.5 mio.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet indstiller, at:

1. Godkende forslag til udmøntning af klimabudgettet for 2022.
2. Bemyndige udvalget til at udmønte restbeløb og tilbageløbsmidler.

Referat

Formandskabet opsummerede tilbagemeldingerne fra Forretningsudvalget og sekretariatet redegjorde for de justeringer der, på den baggrund, er foretaget i den nye indstilling om udmøntning af puljen.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen, med ønsket om at der afsættes 200.000 kr. til aktiviteter omkring Biodiversitet.

Bilag

1. bilag 1 udmøntning af budget 2022

Punkt 5: Godkendelse: Klimapuljen 2022 fastlæggelse af rammer

2022-005891

Bilag

Administrationsgrundlag klimapulje 2022 (marts 22)

5

Godkendelse: Klimapuljen 2022 fastlæggelse af rammer

Resumé

Klimapuljen er en intern pulje, som giver støtte til projekter ved regionens afdelinger og institutioner. Støtten gives efter kriterier, der svarer til de fastsatte indsatsområder i Klimahandlingsplanen, og med væsentligst fokus på reduktion af CO2 udledningen.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet godkender igangsætning i henhold til de beskrevne kriterier og den beskrevne proces.

Sagsfremstilling

Klimapuljen har siden 2019 været en intern pulje, som giver støtte til klimaprojekter på regionens virksomheder, klinikker og institutioner. Der kan ansøges om midler fra puljen til projekter der vil føre til en reduktion i CO2-udledningen, eller på anden vis bidrage til bæredygtighed og miljøforbedring.

Støtten gives med baggrund i Klimahandlingsplanen, og støtter op om de lokale klimahandlingsplaner ud fra følgende kriterier som er uddybet i bilag 1:

- Resultater og effekter (CO2)
- Innovation og nytænkning
- Projektorganisation
- Udbredelse
- Nødvendighed af støtte

De hidtidige klimapuljeprojekter har været bredt fordelt i hele organisationen, og der har både været projekter med fokus på ny teknik, udviklingsprojekter, pilotprojekter og for-analyser til større forandringer. Puljen støtter projekter typisk med en kort tidshorizont, og så vidt mulig med fokus på at udvikle og levere konkrete resultater eller færdige løsninger inden for projektperioden.

Konkret gives der støtte til for eksempel udskiftning af energiforbrugende udstyr, opvarmnings- og ventilationsanlæg, affaldsbegrænsning, elkøretøjer til ejendomsdrift og opsætning af solceller. Der er også givet tilskud til andre typer projekter og forprojekter, som for eksempel nye metoder til udbud af anlægsopgaver og udvikling af mere bæredygtig ernæring.

Den væsentligste faktor i vurderingen af projekterne er i praksis klimaeffekten i form af CO2 reduktionspotentialer.

Det samlede støttebudget i 2022 er på 4,5 mio. kr., og maksimumsbeløbet til hvert projekt foreslås til 400.000 kr. (350.000 kr. i 2021). Den maksimale støtteprocent foreslås fastholdt på 75 %.

Ansøgningsproceduren vil fra i år foregå gennem et nyt digitalt ansøgningsssystem, som skal bidrage til at gøre ansøgningsprocessen og den efter følgende administration mere enkel og gennemskueligt. Samme system er også indført til Regional Udviklings øvrige puljer, og der er opstillet følgende tidsplan:

- Medio april: Offentliggørelse og indbydelse til at søge
- 30. juni: Ansøgningsfrist
- 5. september: Behandling i udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig udvikling.

Efter ansøgningsfristen vil administrationen fremlægge ansøgningerne for udvalgt med en indstilling.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet indstiller, at

1. Godkender at processen med offentliggørelse af den interne klimapuljen sættes i gang.
2. Videreføre kriterierne for tildeling af puljemidler fra tidligere år.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte kriterierne.

Tidsplanen for ansøgningsproceduren tilpasses, så den afstemmes med den politiske beslutningsproces.

Bilag

1. Administrationsgrundlag klimapulje 2022 (marts 22)

Punkt 6: Beslutning: Lokale klimahandlingsplaner version 2.0

2020-022457

Bilag

Skabelon for lokal klimahandlingsplan version 2

Skabelon for indsatsplan Lokale klimahandlingsplaner version 2

Notat om målsætninger for CO2-reduktion

Procesplan for lokale klimahandlingsplaner

6

Beslutning: Lokale klimahandlingsplaner version 2.0

Resumé

I 2022 skal der udarbejdes nye lokale klimahandlingsplaner. En ny skabelon er udarbejdet til formålet som fordeler sig på to dokumenter. Opbygning og form på denne version 2.0 af de lokale klimahandlingsplaner fremlægges for udvalget sammen med forslag til pejlemærker for den fremtidige CO₂-reduktion.

Administrationen anbefaler, at udvalget overfor Forretningsudvalg og Regionsråd indstiller, at igangsætte processen og godkende den nye skabelon for de lokale klimahandlingsplaner, herunder at tilslutte sig pejlemærkerne for reduktion af CO₂.

Sagsfremstilling

I 2020 blev Region Nordjyllands første lokale klimahandlingsplaner udarbejdet. Planerne skulle dække en 2-årig periode, og det er nu tid at udarbejde nye planer. I slutningen af 2021 blev der gjort status over arbejdet med de lokale klimahandlingsplaner, der blev gennemført review af planerne og en interview-undersøgelse af en række relevante aktører. På baggrund af dette materiale, er der nu udarbejdet en ny skabelon og struktur for den næste version af lokale klimahandlingsplaner.

Nye skabeloner

Den nye skabelon for den lokale klimahandlingsplan består af to dokumenter, som er vedlagt som Bilag 1 og 2. Det første dokument er en Redegørelse der i overordnede træk fortæller hvordan der (skal) arbejdes med klimaindsatsen i de enkelte virksomheder. Redegørelsen er en statisk plan, der ligger tilgængeligt både på de enkelte virksomheders hjemmeside og på rn.dk. Det andet dokument er en Indsatsplan der konkretiserer de enkelte tiltag og handlinger. Indsatsplanen er et dynamisk dokument og regneark, som deles mellem virksomhederne, men er ikke et offentligt tilgængeligt dokument.

De to dokumenters opbygning og udformning er drøftet med virksomhedernes tovholdere for klimahandlingsplanerne, hvilket har medført enkelte mindre tilretninger. I øvrigt er tovholderne særdeles positive overfor den nye skabelon.

Den lokale klimahandlingsplan er i denne version opdelt i indsatsområder, som er passet til den måde regionens CO₂-regnskab opgøres. Det er en forandring i forhold til den tidligere version, og giver bedre mulighed for at skabe sammenhæng, sørge for data, og beregne effekten af de lokale indsatser. Ud over de seks forbrugsområder fra klimaregnskabet, er der også et indsatsområde for affald. Dette kommer til at rumme de lokale handlinger for at implementere den regionale affaldsstrategi.

Opdaterede mål og pejlemærker

De lokale klimahandlingsplaner har til formål at fokusere det lokale klimaarbejde, og medvirker således til regionens samlede CO₂-reduktion. Det er nødvendigt at formulere en kvantitativ målsætning for dette arbejde, så virksomhederne ved hvilket ambitionsniveau der skal sigtes på. Region Nordjyllands nuværende målsætning

(formuleret i den Regionale Klimahandlingsplan fra 2019) er baseret på Paris-aftalens samlede mål om at reducere CO₂-udledning med 40% inden 2030 set i forhold til 1990, og i 2050 skal udledningen nå "netto-nul", hvilket vil sige, at der ikke udledes mere CO₂ end hvad jordens planter, træer og havet kan omsætte.

Siden da har Danske Regioner indgået en aftale om at reducere CO₂-udledningen med 75% indenfor bygningsdrift og transport og folketinget har vedtaget en klimalov om en 70% reduktion inden 2030. Det foreslås derfor at Region Nordjylland opererer med følgende to pejlemærker for CO₂-reduktion:

- Fra 2018 til 2030 skal Region Nordjylland reducere sin CO₂-udledning med 75% indenfor bygningsdrift og transport. Dette er det samme mål som er vedtaget af Danske Regioner.
- Fra 2018 til 2030 skal Region Nordjylland reducere sin CO₂-udledning med 40% indenfor øvrige forbrugsområder, inklusiv byggeri.

Sidstnævnte pejlemærke er nyt og kan justeres i takt med at der opnås mere viden, men vurderes for nærværende at kunne sikre en CO₂-reduktion på mindst 70% i 2030 målt ift. 1990. Reduktionerne skal realiseres gennem grønne krav i udbud og indkøb, gennem tiltag der reducerer forbruget, fx medicin og patient/lægelige artikler, gennem mere grøn byggeaktivitet og gennem den planlagte omstilling af energisystemet både nationalt og internationalt.

Det er ikke alle reduktioner som kan realiseres gennem lokale klimahandlingsplaner, mange vil være afhængige af fælles, tværgående indsatser. Der er heller ikke lige stort reduktionspotentiale ved alle virksomheder. Pejlemærkerne bliver derfor en samlet rettesnor, som virksomhederne skal stræbe efter.

I bilag 3 er det beskrevet, hvordan Parisaftalen, Regeringens målsætning, Danske Regioners målsætning, og det pejlemærke som fremsættes her, hænger sammen. Emnet vil blive forklaret grundigt på udvalgets møde.

Arbejdet med de lokale klimahandlingsplaner i virksomhederne går i gang i begyndelsen af maj. Administrationen forbereder sig på dette ved at skabe det bedste mulige datagrundlag til virksomhederne, herunder et bud på nedbrydning af de overordnede CO₂-reduktionsmål til lokale målsætninger så præcist som datagrundlaget tillader. Processen for udarbejdelse af planerne fremgår af bilag 4.

Deadline for udarbejdelse af de lokale klimahandlingsplaner er 28. september 2022. Herefter vil de blive sendt til administrativ og politisk behandling.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet indstiller, at:

1. Igangsætte processen med udarbejdelse af de nye lokale klimahandlingsplaner version 2.0
2. Godkende skabelonerne for de lokale klimahandlingsplaner
3. Godkende mål og pejlemærker for Region Nordjyllands CO₂-reduktion

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen.

Klimamedarbejder Thomas Rosengren indledte punktet og orienterede om erfaringerne med første version af de lokale klimahandlingsplaner samt planen for igangsætning af version 2.0 af de lokale klimahandlingsplaner

I forlængelse af præsentationen anmodede udvalget administrationen om, på et kommende møde, at komme med et oplæg omkring inddragelse af FNs verdensmål i udvalgets arbejde"

Bilag

1. Skabelon for lokal klimahandlingsplan version 2
2. Skabelon for indsatsplan Lokale klimahandlingsplaner version 2
3. Notat om målsætninger for CO₂-reduktion
4. Procesplan for lokale klimahandlingsplaner

Punkt 7: Godkender: Klimakriterier til udbud af anlægs- og renoveringsopgaver

2022-011658

Bilag

Bilag 1 - regneeksempel

Bilag 2 - BuusConsult_dansk -Er det dyrt at bygge bæredygtigt

7

Godkender: Klimakriterier til udbud af anlægs- og renoveringsopgaver

Resumé

Som en del af budgetaftale 2021 blev det besluttet, at der skulle udvikles et sæt klima/bæredygtighedskriterier til brug ved udlicitering af anlægs- og renoveringsopgaver.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøfter og godkender det fremsatte forslag.

Sagsfremstilling

Der blev i budgetaftale 2021 besluttet at *"Forligspartierne vil som et led i arbejdet med grønne investeringer i bygningsmassen arbejde med muligheden for at inddrage "klimabudgetter" og "klimakriterier" i fremtidige licitationer til renoveringer og nybyggeri med fokus på anvendelse af bæredygtige materialer. Der igangsættes derfor et analysearbejde med henblik på at fremlægge modeller herfor..."*.

Bæredygtigt byggeri – allerede i gang

I 2015 blev det via Region Nordjyllands Klimahandlingsplan politisk besluttet, at alle nybyggerier i regionen skal bæredygtighedscertificeres. Til dette formål valgte Region Nordjylland en DGNB-certificering – dog med undtagelser for NAU. Det blev besluttet, at alle nybyggerier i Region Nordjylland regi skal DGNB-certificeres til Guldniveau, samt at renoveringsopgaver skulle leve op bygningsreglement 2015/20.

DGNB er en bæredygtighedscertificering af byggeri som er tilpasset danske standarder, praksis og lovgivning. DGNB har en holistisk tilgang til bæredygtighed og vægter både miljømæssig-, social- og økonomisk bæredygtighed lige højt.

DGNB-certificering og kriterier danner således allerede nu rammen om nuværende udbud ved nybygning og større renoveringsopgaver i Region Nordjylland. DGNB-certificeringen benyttes i øvrigt af alle regioner og de fleste andre offentlige bygherrer – ligesom metoden er taget i anvendelse af de fleste rådgivere i branchen.

På nuværende tidspunkt har Region Nordjylland DGNB-certificeret 4 sundhedshuse, 6 socialpsykiatriske bosteder samt regionens eget IT-hus. Desuden arbejdes der med certificering af bygninger i drift. Derudover er adskillige byggerier i gang med at bliver certificeret bl.a. Hospice Vangen i Nørresundby, Regionshuset (som eksisterende kontorbyggeri), 1. etape af Psykiatrisk Hospital samt Nyt Kvinde/barn-hus på Regionshospital Nordjylland i Hjørring samt STENO Diabetes Center Nordjylland.

DGNB indeholder allerede en række Klima- og bæredygtighedskriterier. I 2015-versionen som vi bruger, er der ikke fastsat minimumsstandarder indenfor de enkelte områder. Der foreslås derfor, at der udvikles Klima og bæredygtighedskriterier med udgangspunkt i en yderligere udvikling og kravsætning til DGNB-certificering og kriterier.

Udvikling af klima/bæredygtighedskriterier

Ved at vælge at arbejde ind i DGNB rammen opfyldes flere elementer. DGNB-certificeringen stemmer således overens med forventet kommende national lovgivning vedrørende "Bæredygtighedsklasse" som indføres fra 2023. Derudover bygger DGNB også på FN's 17 verdensmål med samtlige kriterier og der er god sammenhæng til Regionens klimastrategi og andre klimaindsatser. Herudover kan der ved de enkelte udbud yderligere udvikles individuelt tilpassede konkurrence kriterier – så tilbudsgiver "belønnes" for mere klima/bæredygtige tilbud.

Projektafdelingen går snarest muligt i gang med at uddanne medarbejdere til at arbejde med DGNB i udbuds- og projekteringsfasen, og på sigt også auditører som kan være med til at give certificeringen.

Oplægget er at Regionens byggerier skal Guldcertificeres hvis anlægssummen er over 5 mio. kr. og bruttoarealet er over 500 m²

Udvælgelse af kriterier samt Økonomiske og klimamæssige effekter

NAU Projektafdelingen har søgt ekstern konsulentbistand ved Rådgivende Ingeniører i forhold til:

- Udvælgelse af relevante DGNB-kriterier og standarder forbundet hermed
- Udregninger på økonomiske følger i forbindelse med fastsættelse af minimumsstander og afledte klimamæssige effekter (bilag 1 og bilag 2))

Dette arbejde forventes gennemført i løbet af 2022 hvor de endelige resultater og prioriteringer vil blive fremlagt for udvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. Godkender det videre arbejde med udvikling og implementering DGNB som redskab i forhold til klima- og bæredygtigheds-certificering.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen.

HR-ansvarlig kontorchef Mads Nibe indledte punktet med en status på projektet samt en beskrivelse af den valgte certificering samt niveauet.

Der var et ønske fra udvalget om, at sikre viden og kompetencer forbliver in-house hos vore egne medarbejdere.

Bilag

1. Bilag 1 - regneeksempel
2. Bilag 2 - BuusConsult_dansk -Er det dyrt at bygge bæredygtigt

Punkt 8: Godkendelse og drøftelse - Borgerinddragelse i regionalt regi

2021-054151

Bilag

Rapport fra Danske Regioner om borgerinddragelse

Politik-for-inddragelse-af-patienter-og-paaroerende-i-Region-Nordjylland

8

Godkendelse og drøftelse - Borgerinddragelse i regionalt regi

Resumé

Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati (BOD) har anmodet om, at formandskabet for BOD inviteres til et møde i alle de stående udvalg.

BOD ønsker at modtage udvalgets input til:

- Inden for hvilket område ønsker man at arbejde med borgerinddragelse?
- Hvad vil udvalget opnå med inddragelsen af borgerne?

BOD ønsker desuden at få udvalgenes input til, hvordan BOD kan understøtte arbejdet med borgerinddragelse.

Sagsfremstilling

Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati (BOD) skelner mellem overordnet tværgående borgerinddragelse og de borgerinddragelser, som knytter sig til opgaver i de stående udvalg. I forhold til den sidstnævnte type betragter udvalget sig selv som inspirator og katalysator - ikke ansvarshavende eller udfører.

Det vil med andre ord sige, at BOD lægger op til, at de stående udvalg selv tager ansvar for at inddrage borgere på de af udvalgets områder og opgaver, hvor det er relevant og gavnligt. Derfor ønsker BOD, at udvalgene drøfter og beslutter, hvilke opgaver på det respektive udvalgs område, der kunne være egnet til en borgerinddragelse.

Ligesom "Respekt for patienternes tid" er et fokusområde for Region Nordjylland, bør "respekt for borgernes tid" også være en rettesnor, når det handler om borgerinddragelse. Det fordrer blandt andet en meget tydelig forventningsafstemning mellem region og borgere inden inddragelsen finder sted.

Også rammerne for den konkrete inddragelse bør være tydelige; fx formål, målgruppe og graden/karakteren/omfanget af indflydelse.

BOD ser gerne, at inddragelsen finder sted så tidligt som muligt i den konkrete proces.

Det er værd at nævne, at Region Nordjylland ikke står på bar bund, når det kommer til borgerinddragelse:

I forrige valgperiode var der i regi af Danske Regioner nedsat et udvalg, som arbejdede med borgerinddragelse og demokrati. Det mundede ud i en rapport "Sådan inddrager vi borgerne", der er vedlagt som bilag.

I Region Nordjylland har vi i forvejen en politik for inddragelse af patienter og pårørende fra 2016 (opdateret i 2019) (Vedlagt som bilag).

Og i det hele taget sker der i forvejen mange tiltag for at inddrage patienter og pårørende, fx:

- Patientinddragelsesudvalget [Patientinddragelsesudvalget \(rn.dk\)](#)
- [Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser \(LUP'erne\)](#)
- Peerboard i Psykiatrien [Psykiatriens Peerboard \(rn.dk\)](#)
- Brug af frivillige hjælpere på hospitalerne [Frivillige, Aalborg \(rn.dk\)](#)
- Patienternes Pris [Patienternes pris](#)
- Deltage i (og vinde!) Årets Borgerinddragende Initiativ [Danske Regioner - Årets Borgerinddragende Initiativ](#)

Også i forhold til inddragelse i demokratiske og politiske processer kan nævnes eksempler på eksisterende tiltag:

- Mulighed for foretræde for et udvalg [Dialog med politikerne i Region Nordjylland](#)
- Mulighed for skriftlige og mundtlige spørgsmål i forbindelse med Regionsrådsmøder [Dialog med politikerne i Region Nordjylland](#)
- Mulighed for se Regionsrådsmøder live [Se Regionsrådsmøder \(rn.dk\)](#)
- Offentliggørelse af dagsordener i udvalg under Regionsrådet (det behøvede vi ikke) [Politiske udvalg under Regionsrådet \(rn.dk\)](#)

På mødet deltager formandskabet i Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. Beslutter, hvilke af udvalgets konkrete opgaver, der kunne være egnet til borgerinddragelse.
2. Beslutter formålet med borgerinddragelsen (hvad vil man konkret opnå).
3. Giver input til forventninger og ønsker til BOD.

Referat

Formanden for Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati, Marianne Mulle Jensen, indledte punktet og redegjorde for udvalgets foreløbige tanker.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftede borgerinddragelsesperspektivet.

Udvalget drøftede forskellige forslag til emner: mobilitet, uddannelses tilbud i yderområderne, råstofplaner, affaldsindsamling og ungeambassadører. Udvalget drøfter forslagene yderligere på et kommende møde, med henblik på at give en tilbagemelding til Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati.

Bilag

1. Rapport fra Danske Regioner om borgerinddragelse
2. Politik-for-inddragelse-af-patienter-og-paaroerende-i-Region-Nordjylland

Punkt 9: Godkendelse – Besigtigelsesture i 2022, udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

2022-000425

Godkendelse – Besigtigelsesture i 2022, udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

Resumé

På mødet den 3. marts 2022 drøftede udvalget kort et ønske om, at et antal af udvalgets møder kan afholdes uden for Regionshuset med det formål, at udvalget kommer ud og ser projekter og aktuelle sager vedrørende udvalgets kompetenceområde.

Administrationen indstiller, at udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtighed træffer beslutning om gennemførelse af tre besigtigelsesture for udvalget i 2022.

Sagsfremstilling

En betydelig del af sagerne og beslutningerne i udvalget omfatter fysiske aktiviteter og påvirkning af regionens miljø, landskaber og borgere. For bedst muligt at kunne vurdere og tage stilling i de konkrete sager er det vigtigt, at have indsigt i den måde, der arbejdes med projekter og sager, ligesom kendskab til de fysiske forhold, hvor de konkrete sager behandles, også har betydning i beslutningerne.

Administrationen har udarbejdet et forslag til indarbejdelse af besigtigelsesture i mødeplanen inden for tre hovedområder for udvalgets arbejde; klima, råstof og jordforurening. Besigtigelserne planlægges sådan, at udvalgets øvrige punkter behandles i forlængelse af besigtigelsen.

Jordforurening – udvalgmødet den 11. maj 2022

Administrationen foreslår, at udvalget ser nærmere på, hvordan der arbejdes med forureningsundersøgelser på kortlagte grunde. Forureningsundersøgelser er en vigtig og meget væsentlig del af arbejdet på området. Gennemførelse af forureningsundersøgelser er en kompleks opgave, hvor faglige hensyn skal tænkes sammen med hensynet til grundejere og naboer. Konkret foreslås et besøg på en forurenede grund ved Grindsted i Aalborg Kommune, hvor administrationen vil vise, hvordan der arbejdes med forureningsundersøgelser i praksis.

Klima – udvalgmødet den 8. august 2022

Administrationen foreslår, en tur til Thisted og Aas for at se eksempler på klimapuljeprojekter. Forsorgshjemmet Aas er langt med biodiversitetsindsatsen og Køkkenet på Thisted sygehus har stor fokus på bæredygtig køkkendrift. Begge projekter støttet af klimapuljen. Det er også i dette område at projektet med udlevering af medicin i medicinbokse er gennemført og det foreslås, at vi får den historie med. Hvilke perspektiver og udbredelsesmuligheder ligger der i disse projekt.

Råstof – udvalgets møde den 5. september 2022

Administrationen foreslår, at udvalget besøger graveområdet i Siemskov, Rebild hvor indvindingen af sand, sten og grus har fundet sted gennem mange år. I dele af området er indvindingen afsluttet og en fin efterbehandling er gennemført. I andre dele af området foregår en aktiv indvinding med synlig gravefront og et

produktionsapparat der kan demonstreres/besigtiges. Området er stort og et godt sted at besøge da alle elementer i en indvinding er repræsenteret.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. Beslutter gennemførelse af forslaget til tre besigtigelsesture for udvalget i 2022.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte forslagene og der var tilslutning til modellen for afholdelse af møderne.

Besigtigelsesturene vil blive tilrettelagt, så det er muligt udelukkende at deltage i udvalgmødet. Administrationen udarbejder et mere detaljeret forslag til de nævnte studieture til drøftelse i udvalget

Jørgen Rørbæk Henriksen (A) deltog ikke under behandlingen af punktet.

Punkt 10: Beslutning - Ansøgning om råstofindvinding ved Tisted, Mariagerfjord Kommune

2021-034687

Bilag

Udkast til indvindingstilladelse incl. bilag

Høringssvar, samlet

Afgørelse efter miljøvurderingsloven

10

Beslutning - Ansøgning om råstofindvinding ved Tisted, Mariagerfjord Kommune

Resumé

JJ Grus har søgt om tilladelse til råstofindvinding indenfor graveområdet Tisted, Mariagerfjord Kommune. Området blev udlagt til graveområde i Råstofplan 2008. Ansøgningen om råstofindvinding er den første indenfor dette graveområde.

På grundlag af ansøgningen og den gennemførte screening har administrationen udarbejdet et udkast til tilladelse til indvinding af sand, grus og sten med en årlig indvinding på 300.000 m³.

Administrationen indstiller, at udkast til tilladelse sendes i høring i 4 uger, og at der meddeles tilladelse, hvis der ikke kommer bemærkninger under høringen, der er væsentlige for sagens behandling.

Sagsfremstilling

JJ Grus søgte den 9. september 2021 om tilladelse til indvinding af råstoffer på matr.nr. 2h Tisted By, Astrup, Tistedvej 4, 9510 Arden, Mariagerfjord Kommune. Det ansøgte areal ligger i graveområdet Tisted.

Virksomheden søger om en årlig indvinding på op til 300.000 m³ sand, sten og grus over en 10-årig periode. Det ansøgte areal er på 8,3 ha og udgør ca. 6 % af graveområdet Tisted.

Den nordlige del af det ansøgte areal ligger i indvindingsopland til Tisted Vandværk. Hele arealet efterbehandles til naturformål uden brug af gødning eller sprøjtemidler.

Ansøgningsmaterialet og Region Nordjyllands udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven var i høring i perioden fra den 18. november 2021 til den 17. december 2021. Der er kommet høringssvar fra Mariagerfjord Kommune, Nordjyllands Historiske Museum, beboer på Tistedvej 4 og N1 A/S. Høringssvarene er vedlagt som bilag 2.

Høringssvarene omhandler primært de arkæologiske og naturmæssige interesser, grundvandsforhold og trafik. Høringssvaret fra N1 A/S omhandler de sikkerhedsmæssige foranstaltninger ved råstofindvinding tæt på et eksisterende højspændingsanlæg. Høringssvarene er indarbejdet i vedlagte udkast til indvindingstilladelse.

Den 2. marts 2022 meddelte Region Nordjylland afgørelse efter miljøvurderingsloven (bilag 3). Region Nordjylland vurderer, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for projektet. Vurderingen er baseret på det foreliggende ansøgningsmateriale og screeningen.

Administrationen vurderer på grundlag af ansøgning, miljøscreening og høringssvar, at der ikke er noget der taler imod, at meddele tilladelse til udnyttelse af råstofressourcen på stedet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet indstiller, at administrationen

1. sender udkast til tilladelse i høring i 4 uger
2. efter høringsperiodens afslutning meddeler tilladelse til indvinding inden for graveområdet Tisted, hvis der ikke kommer bemærkninger, der er væsentlige for sagens behandling.

Referat

Et flertal i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen.

Susanne Flydtkjær (Ø) havde forbehold for indstillingen.

Jørgen Rørbæk Henriksen (A) deltog ikke under behandlingen af punktet.

Bilag

1. Udkast til indvindingstilladelse incl. bilag
2. Høringssvar, samlet
3. Afgørelse efter miljøvurderingsloven

Punkt 11: Orientering - Opstart redegørelse om revision af Råstofplan 2020

2022-009589

Bilag

Planprocessen for en eventuel kommende Råstofplan 2024

Redegørelse for revision af Råstofplan 2016

Forslag til centrale spørgsmål i den kommende redegørelse

Mulige scenarier såfremt Råstofplan 2020 ikke revideres

Orientering - Opstart redegørelse om revision af Råstofplan 2020

Resumé

Hvert fjerde år skal Regionsrådet gennemgå råstofplanen for at vurdere om der er behov for en revision af planen. Til hjælp udarbejder administrationen en redegørelse, som afspejler den nuværende forsyningssituation i Region Nordjylland. Redegørelsen vil blive sendt i offentlig høring og de indkomne bemærkninger vil danne beslutningsgrundlaget for Regionsrådets senere beslutning om hvorvidt den nuværende Råstofplan 2020 skal revideres.

Administrationen indstiller at udvalget drøfter forslag til centrale spørgsmål til den kommende redegørelse for Råstofplan 2020.

Sagsfremstilling

Regionsrådet skal hvert fjerde år gennemgå råstofplanen for at vurdere, om der er behov for en revision af planen. Til brug for vurderingen udarbejder administrationen en redegørelse, der sendes i offentlig høring. Efter høringsperioden skal Regionsrådet med udgangspunkt i de indkomne bemærkninger beslutte hvorvidt råstofplanen skal revideres og i givet fald efterfølgende indkalde idéer og forslag til en kommende Råstofplan 2024. Regionsrådet vil inden årets udgang skulle beslutte, hvorvidt Råstofplan 2020 skal revideres. En oversigt over planprocessen for råstofplanen fremgår af bilag 1.

Formålet med redegørelsen er derfor at give en aktuel status for indvindingen og forbruget af råstoffer i regionen og på den baggrund bede interessenter tilkendegive deres syn på behovet for en revision af råstofplanen. Redegørelsen vil derfor afspejle den nuværende forsyningssituation i Region Nordjylland og en vurdering af behovet for en revision af Råstofplan 2020.

Som hjælp til den kommende debat om spørgsmålet om revision af Råstofplan 2020 vil centrale spørgsmål sætte fokus på råstofforsyningen i regionen. Det kan være spørgsmål som adresserer aktuelle emner som transport, lokal forsyning, bæredygtighed og genanvendelse.

I redegørelsen for revision af Råstofplan 2016 (bilag 2) er der blandt andet fokus på den skæve fordeling af kvalitetsråstoffer mellem Himmerland og Vendsyssel og på den havbaserede råstofindvinding som et væsentligt bidrag til indvindingen på land. Dertil havde redegørelsen fokus på den lokale forsyning, både i forhold til at mindske transporten af råstofferne og dermed også CO₂-udledningen, men også i forhold til at løse forsyningproblemerne i de kommuner, der forbruger flest råstoffer.

Administrationen vil på udvalgets mødet præsentere en række bud på centrale spørgsmål, som kan stilles i den kommende redegørelse og dertil lægge op til en politisk drøftelse af hvilke spørgsmål, der bør lægges vægt på (bilag 3). Efter udvalgets drøftelse af relevante spørgsmål, vil administrationen udarbejde den endelige redegørelse, som vil blive fremlagt til behandling på udvalgets møde i juni måned. Efterfølgende vil redegørelsen blive sendt i en bred offentlig høring i mindst 8 uger.

Regionsrådet vil inden årets udgang skulle beslutte, hvorvidt Råstofplan 2020 skal revideres. Bilag 4 omhandler mulige scenarier i forhold til forsyningen af råstoffer ved en eventuel beslutning om ikke at revidere den gældende Råstofplan 2020 - eller revidere råstofplanen i et begrænset omfang.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. Drøfter forslag til centrale spørgsmål til den kommende redegørelse for revision af Råstofplan 2020.

Referat

Rikke Ellemann-Biltoft fra administrationen indledte med at orientere om processen for en eventuel revision af Råstofplanen.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling besluttede at indlede planprocessen med udarbejdelse af en redegørelse, hvori følgende spørgsmål og forhold skal indgå:

- Spørgsmål 5 i administrationens præsentation "Skal fokus være på at klarlægge hvordan en kommende 3. Limfjordsforbindelse vil påvirke den nuværende forsyningssituation af råstoffer i regionen?" skal præciseres.
- Spørgsmålet om "benyttelse og beskyttelse" skal fremgå som problemstilling i materialet til en kommende høring.
- Bæredygtighedsaspektet skal være tydeligere i materialet.
- Efterbehandling af råstoffer skal fremgå i materialet til en kommende høring

Jørgen Rørbæk Henriksen (A) deltog ikke under behandlingen af punktet.

Bilag

1. Planprocessen for en eventuel kommende Råstofplan 2024
2. Redegørelse for revision af Råstofplan 2016
3. Forslag til centrale spørgsmål i den kommende redegørelse
4. Mulige scenarier såfremt Råstofplan 2020 ikke revideres

Punkt 12: Orientering - Status for arbejdet med klager over støvgener i Øster Uttrup

2020-034498

Bilag

Slutrapport for støvmålinger i Øster Uttrup

12

Orientering - Status for arbejdet med klager over støvgener i Øster Uttrup

Resumé

I maj 2020 modtog Region Nordjylland de første af en lang række klager over støvgener i Øster Uttrup og omegn. Det drejer sig om kridtstøv fra indvinding af kalk på Aalborg Portland. Siden oktober 2020 er der kørt en intensiv tilsynskampagne i området og fra april til september 2021 har der været udført støvmålinger på både svævestøv og nedfaldsstøv i området.

På baggrund af den politiske beslutning fra december 2021 fortsættes dialogen med Aalborg Portland om nedbringelse af kridtstøvgenerne og resultaterne fra støvmålingerne sendes til styrelsen for patientsikkerhed. Dette er en orientering til udvalget om sagen. Det indstilles, at Udvalg for Klima- og Miljø og Bæredygtig Udvikling tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

I maj 2020 modtog Region Nordjylland de første af en lang række klager over støvgener i Øster Uttrup og omegn. Det drejer sig om kridtstøv fra indvinding af kalk på Aalborg Portland. Stigningen i henvendelserne skyldes, at Aalborg Portland nu indvinder nærmere på boligområdet i Øster Uttrup.

Aalborg Portland har en 40-årig tilladelse til indvinding af kridt i området. Tilladelsen er meddelt af Aalborg Kommune og løber frem til 2052. Aalborg Portland vurderer, at virksomheden vil være 5-8 år om at indvinde kridtet fra området tættest på Øster Uttrup. Tidsrammen er dog betinget af udbud og efterspørgsel og baseret på erfaringstal.

Administrationen orienterede Klima- og Miljøudvalget om sagen på mødet den 30. november 2020. I udvalget var der tilslutning til at administrationen, med hjælp fra Force Technologies, iværksatte støvmåleprogram i Øster Uttrup i seks måneder henover forår og sommer 2021. Udvalget blev igen orienteret om resultaterne på mødet den 20. december 2021. Den endelige rapport (bilag 1) kan nu foreligges udvalget.

Tilsyn og dialog

Administrationen har siden oktober 2020 kørt en intensiv tilsynskampagne i Øster Uttrup. Formålet med kampagnen har været at observere støv på overflader minimum fire forskellige steder i byen under forskellige vejrforhold. Der har i gennemsnit været ført tilsyn i Øster Uttrup hver anden uge.

Administrationen har taget initiativ til at oprette en dialoggruppe med repræsentanter fra Øster Uttrup og repræsentanter for den lokale facebook-gruppe samt virksomheden Aalborg Portland. På disse møder er emner som støvmålinger, borgernes oplevelser og lignende relevante emner blevet diskuteret.

Der har sideløbende også været en løbende og tæt dialog med Aalborg Portland om virksomhedens tiltag for at nedbringe de oplevede støvgener.

Støvmålinger

I perioden fra april til september 2021 har der været udført støvmålinger i Øster Uttrup samt på en reference lokalitet på Bertil Olins vej. Der er udført målinger af både svævestøv og nedfaldsstøv.

Svævestøv består af de mindste partikler af det luftbårne støv, og de kan holde sig i luften i længere tid. Der er målt på partikler i størrelserne 2,5 µm og 10 µm. Det er de mindste partikler i disse fraktioner, som kan indåndes og dermed potentielt udgøre en sundhedsrisiko. I *Bekendtgørelse om vurdering af luftkvaliteten* (BEK nr. 1472 af 12/12/2017) er der opstillet grænseværdier for svævestøv som ikke må overskrides. Støvmålingerne i Øster Uttrup viser, at grænseværdierne for svævestøv ikke er overskredet.

Nedfaldsstøv består af de største partikler af det luftbårne støv, og de falder ned forholdsvis tæt på kilden, og som regel inden for 500 meter. Nedfaldsstøv kan være generende, når det lægger sig på overflader som f.eks. biler, havemøbler og vinduer. Der er dog ikke en egentlig sundhedsrisiko forbundet med nedfaldsstøv, jf. miljøprojekt nr. 879, *Baggrundsdokument for fastsættelse af grænseværdier for nedfald af støv og regulering af støvemissioner fra diffuse kilder*, Miljøstyrelsen 2003. I Danmark findes der ikke grænseværdier for nedfaldsstøv på samme måde som det fx kendes fra Tyskland og New Zealand.

Målingerne af nedfaldsstøv i Øster Uttrup viser en stor mængde nedfaldsstøv i juli måned. Maj og juni er ligeledes påvirket af forholdsvis større mængder nedfaldsstøv, dog ikke i samme skala som juli. I disse tre måneder er der også en markant mængde baggrundsstøv i Øster Uttrup.

De forholdsvis store mængder nedfaldsstøv målt som baggrundsstøv i Øster Uttrup var en kilde til undren, da de tyder på at en anden støvkilde i byen er involveret. Analyser af det målte og opsamlede støv, har vist en forholdsvis lille andel af kalk, både i kildestøv og i baggrundsstøv, hvilket også indikerer andre støvkilder i nærområdet.

Sagens videre forløb

Den endelige rapport over støvmålingerne videresendes til Styrelsen for Patientsikkerhed, som er myndighed på alle spørgsmål vedr. sundhedsrisici. På baggrund af måle- og analysedata kan Styrelsen for Patientsikkerhed tage stilling til om kridtstøvet udgør en mulig sundhedsrisici for borgerne i Øster Uttrup. Administrationen orienterer udvalget, når der kommer et svar fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

I følge rapporten er der ikke entydige konklusioner på sammenhængen mellem placeringen af maskinel, indvindingsmængde, vindretning og vindstyrke. De vigtigste indikationer i rapporten er, at mængden og hyppigheden af nedbør gør en betydelig forskel i forhold til mængden af nedfaldsstøv, samt at en væsentlig del af nedfaldsstøvet udgøres af andre partikler end kalk.

Administrationen fortsætter det tætte samarbejdet med virksomheden om at begrænse støvgenerne. De næste skridt i samarbejdet vil fokusere på andre støvbidrag end kalken, på yderligere vanding og på at nedbringe den samlede støvmængde. Specifikt skal det undersøges hvordan eventuelle gener fra andet jordarbejde på virksomhedens arealer skal nedbringes. Desuden skal mulighederne for at udbygge og optimere vandingsanlægget baseret på konklusionerne fra rapporten undersøges.

Kommunikation og dialog

Klima- og Miljøudvalget 20-12-2021: Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning og var enige om, at rapporten også skal sendes til Miljøstyrelsen med uddybning af sundhedsrisiciene på både kort, mellemlang og lang sigt. Med udgangspunkt i tilladelsen finder udvalget det vigtigt med fortsat dialog med Aalborg Portland med henblik på mest muligt nedbringelse af kridtstøv. Herudover fortsat dialog med Aalborg kommune om at skabe overblik over planlagt anlægsarbejde med henblik på ved fælles hjælp at sikre foranstaltninger, der kan nedbringe baggrundsstøvet i Øster Uttrup. For graveområdet Rørdal Øst skal der ifølge den vedtagne råstofplan udarbejdes en helhedsplan for området. I denne forbindelse bør der også skabes overblik over hvordan støvgenerne i området bedst kan nedbringes.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. Tager orienteringen om status for arbejdet med klager over støvgener i Øster Uttrup til efterretning.

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling besluttede at udsætte punktet.

Jørgen Rørbæk Henriksen (A) deltog ikke under behandlingen af punktet.

Bilag

1. Slutrapport for støvmålinger i Øster Uttrup

Punkt 13: Orientering

13 Orientering

Referat

Intet under orientering.

Punkt 14: Eventuell

14

Eventuelt

Referat

Udvalget havde fået en henvendelse om deltagelse i den afsluttende konference for 3Emotion-projektet omkring brintbusserne med EU. Udvalget takkede ja til invitationen og pegede på den 4. november 2022, som en af de mulige konference datoer.

Jørgen Rørbæk Henriksen (A) og Jens-Henrik Kirk (C) deltog ikke under behandlingen af punktet.

Punkt 15: Underskrift af mødeprotokol

15

Underskrift af mødeprotokol

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.